

Bu Çocuklar İbadeti Nasıl Sevecek?-2

...Dini inanç ve değerler söz konusu olduğunda, 'asıl metnin' yani ebeveynin inanç ve ibadetlerinin yeterli okunurlukta olması şart. Çünkü silik bir yazının kopyası, kendinden de silik oluyor. Bu sebeple anne babaların, 'Çocuklarımızı ibadete nasıl alıştırebiliriz?' sorusundan çok önce kendilerine sormaları gereken soru, 'Ben ibadet deyince ne anlıyorum? Ne hissediyorum?' olmalı. Eğer anne baba, ibadetleri, kendilerine külfet, hayatını zorlaştıran bir engel, üstünden atması gereken ve taşımaktan yorulduğu bir yük, kınanmamak veya takdir görmek için kazandığı bir alışkanlık yahut en iyi ihtimalle günlük yapılan rutin gibi algılıyorsa, evladın da ibadeti samimi bir kulluğun gereği olarak algılaması pek mümkün görünmüyor.

İBADETLERİ GÖNÜLDEN İSTEYEREK YAPMALI. Ebeveyn koçu Nihan Keskin, ebeveynler ibadetleri gönülden isteyerek yapıyorlarsa çocukların mutlaka bunu hissedecekleri görüşünde, "Çünkü duygular bir enerjidir ve hareket ederler. Benim hareket eden bir enerjiyi onlara aktaramamam mümkün değil. Ebeveyn olarak ben ibadeti nasıl algılıyorum. Kalbimle sevdiğim ve istediğim bir şey olarak mı? Sorumluluk ve kurallar bütünü olarak mı? İkinci şekilde algılıyorsam; çocuklarım da kulluk vazifesini yük gibi algılayabilir. Bir süre ibadetlerinde devam edebilirler ama gerçekte Allah'la tam bir bağ kuramazlar."

"ÇOCUKLAR TOPLU İBADETLERE DAHA ÇOK İLGI DUYAR". Çocuk görmediği, duymadığı şeyi taklit edemeyeceği için, anne babalara, şekli olarak da evladına bizzat örnek olmak ve gözlem yapabileceği ortamları hazırlamak düşünüyor. Adem Akıncı, çocuklarda ibadet alışkanlığının oluşması için toplu yapılan ibadetlerin çok önemli olduğunu düşünüyor, "Beraber namaz kılma, duaların sesli olarak tekrar edilmesi, ilahiler söyleme, çocuk için heyecan vericidir. Camilerde toplu yapılan ibadetler, birlikte okunan zikir ve tespihler, arkadaşlarla kılınan namazlar de böyledir. Çocuklar bu tür toplu ve kendilerinin katıldığı, aktif rol aldığı faaliyetlere daha çok ilgi duyarlar."

DİKKAT İZLENİYORSUNUZ! Peki, ibadet konusunda ebeveynin evladına örnek olması, çocuğunun önünde o ibadetleri yapması demek midir sadece? Akıncı'ya göre bu yeterli olmayabilir. İbadetlerin ciddiyetle, samimiyetle, kendini vererek yapılması da çok önemli. "Çocuklar çok iyi gözlem yaparlar. Bir arkadaşım genel itibariyle namazlarına özeniyor, yavaş yavaş hakkını vererek kılmaya çalışıyordu. Bir gün acil bir işinden dolayı namazı hızlı kılmıştı. Namazı bitirince yedi yaşındaki oğlu dedi ki; 'Baba seni ilk defa böyle hızlı namaz kılarken gördüm.' Babası çok şaşırılmıştı. Çünkü çocuk o güne kadar babasının nasıl namaz kıldığına dikkat etmiş, bu namazı diğerleriyle kıyaslamış ve bu yorumu yapmıştı." Çocuğun ibadete vereceği önemi anne babasının ibadetleri belirliyor aslında.

"ÇOCUĞUN ÖĞRENMESİ DENEYİMSEL OLUYOR" Dr. Adem Akıncı, ibadetleri uygularken hem kendimiz hem de çocuğumuz için tedricilik prensibine özen göstermemiz gerektiğine inanıyor. Yani inanç ve uygulama konularında uygun bir sıra takip edilerek, yeri ve zamanı geldikçe, kademe kademe anlatmaya dikkat etmek gerekiyor. Bu da çocuğun yaşına, birikimine ve duygu dünyasına uygun bilgi ve tecrübelerle ve belirli bir sıraya göre tanıştırmak demek oluyor. Akıncı, "Anlatmak değil tanıştırmak diyoruz biz buna. Zira ibadet eğitiminde hocanın ders anlatması tarzındaki konuşmaların tesiri azdır. Çocuğun öğrenmesi bilgiden daha çok deneysel bir şekilde mümkün olur." diyor.

"MİKROFONU ÇOCUKLARA VERİN ONLAR ANLATSIN!" İşte bu sebeple alışageldiğimizin aksine Nihan Kılıç, bu konuda mikrofonu kendimize değil çocuklara çevirmemizi tavsiye ediyor, "Onlara ibadetlerin nasıl yapıldıklarını anlatmak yerine daha çok soru sormalıyız. Her edindiği dini tecrübenin sonucunda evladımızın duygularını fark etmesini sağlamalı, merak ettiği konuları cevaplamak, cevaplayamadıklarımız olduğunda da hiç gocunmadan birlikte araştırma yapmalıyız."

(devamı haftaya)